

Till: Klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari

För kännedom:

Minister för civilt försvar Carl-Oskar Bohlin

Energi- och näringsminister Ebba Busch

Försvarsminister Pål Jonson

Landsbygdsminister Peter Kullgren

Justitieminister Gunnar Strömmer

Stoppet av Gåsgruvan får följder för hela landet

Vi vill uppmärksamma er på hur ett beslut i mark- och miljödomstolen kommer få stora konsekvenser. Inte bara för berört företag utan för orten, kommunen och hela Värmland. Vi är visserligen ansvariga för den regionala utvecklingen i Värmland, men vi är även bekymrade över de följder detta kan få för hela Sverige.

I Persberg i Filipstads kommun ligger Gåsgruvan, där det har brutits kalk i mer än 170 år. Men efter avslag i den senaste tillståndsprövningen i mark- och miljödomstolen i Vänersborg (M5051-21, se bilaga), står nu verksamheten helt still. Inte ens de volymer man tidigare fått tillstånd för går att bryta, eftersom tiden för det tillståndet gått ut. Det har redan lett till varsel och minskad efterfrågan på tjänster från underleverantörer. Och det riskerar att orsaka ökade kostnader för kalkning av våra sjöar, ökade utsläpp på grund av längre transporter, sämre kvalitet på vissa produkter och större importberoende.

När det gäller kalkning för att motverka försurning av Sveriges sjöar och vattendrag, tas i dag 40 procent av kalken till detta från Gåsgruvan. När råvaran nu måste köpas på annat håll blir logistiken dyrare, kalkningen kommer att kosta mer och i förlängningen ser vi risk för minskade möjligheter att kalka svenska sjöar.

Kalken från gruvan används också inom pappersindustrin, för bestrykning av papper och kartong för livsmedel. De värmländska producenterna har en betydande andel av världsmarknaden på det här området. När råvaran till bestrykningsmedlet försvinner från Värmland, behöver medlet i stället importeras med båt från andra länder, behandlas med kemikalier för att klara den långa transporten och fraktas med tankbil genom Sverige till de värmländska pappersbruken. De negativa konsekvenserna för miljö och klimat är uppenbara.

Flera andra företag kommer att påverkas av stoppet, exempelvis tillverkare av takpapp, där kalken från just Gåsgruvan lämpat sig särskilt väl. De får nu söka sig utomlands eller hitta andra, sämre, alternativ i Sverige. Gruvföretaget, SMA Mineral, vittnar också om en ökande efterfrågan från jordbruket, där kalken bland annat används för jordförbättring. I stället för att nu kunna öka kapaciteten för den produktionen, får man hänvisa kunderna någon annanstans.

Våra exempel handlar inte bara om förlorade kunder och intäkter för det enskilda gruvbolaget. Vi ser stora negativa effekter för vårt regionala näringsliv, arbetstillfällen och framtida utvecklingsmöjligheter. Men vår oro handlar också om vad som händer med den totala kalkproduktionen i Sverige när det inte går att bryta kalk i Gåsgruvan längre. Kalk används även vid framställning av stål – vad innebär det för vår förmåga att tillverka exempelvis försvarsmateriel framöver?

Vår farhåga är att det leder till ökad import, både av kalk och vidhängande produkter.

Region Värmland är inte en del av den domstolsprocess som nu pågår, och vi vet ännu inte utfallet i nästa instans. Men vi vill ändå för regeringen påvisa de effekter som de här stränga tolkningarna av såväl miljökvalitetsnormerna för vatten, som artskyddet, får för det lokala och regionala näringslivet. Det här är trots allt en verksamhet som pågått och fungerat väl under mycket lång tid.

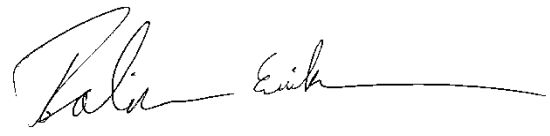
Det finns också en stor oro i branschen för vad de här stränga tolkningarna leder till för andra. Kommer verksamhet där vatten leds bort alls kunna bedrivas i Sverige?

Vi hoppas att regeringen tar den här frågan på stort allvar och följer den fortsatta processen noga för att se om det behövs en förändring i lagstiftningen för att skapa möjlighet för en annan avvägning i våra domstolar.

Erik Evestam (C)
Ordförande

Stina Höök (M)
Vice ordförande

Tobias Eriksson (S)
Andre vice ordförande

Regionala utvecklingsnämnden
Region Värmland